

WYKŁAD Z PROJEKCJĄ MULTIMEDIALNĄ

Temat 2: Miłość niejedno ma imię

Opis i cel wykładu: Każdy z wymiarów ludzkiej płciowości: somatyczny, psychiczny i rozumny reaguje we właściwy sobie sposób na osobę płci przeciwnej. Jednak człowiek nie przeżywa osobno żadnej z tych sfer, lecz w jednym wspólnym doznaniu, które często nazywa miłością. W języku polskim dysponujemy zasadniczo tylko tym jednym słowem. Zdecydowanie bogatsze są języki łaciński i grecki, które precyzyjniej ujmują tę bogatą rzeczywistość. Szczególnie trzy słowa niosą ze sobą pożądaną walor porządkujący: *eros*, *fileo* i *agape*. Ich sens i istotę można odnaleźć kolejno w polskich: zauroczenie, zakochanie i dar z siebie.

W wyniku przeprowadzonych zajęć uczestnik powinien:

- Nazwać i odróżnić poszczególne stany, zarówno psychosomatyczne, jak i duchowe.
- Umieć zdefiniować różne pojęcia miłości.

Prezentacja multimedialna (do pobrania ze strony: www.pobierz.czysteserca.org.pl)

Wymagania sprzętowe: Program PowerPoint Office 2013 i nowsze, krój pisma: Calibri oraz podłączenie głośników

Płciowość jest cechą, która sprawia, że ludzie dążą do łączenia się w pary dymorficzne. Choć pojedynczemu człowiekowi niczego nie brakuje do jego bytowej pełni, to jednak płęć ujawnia pewną jednostronność i brak, wskazując na egzystencjalną potrzebę miłości i nawiązania głębokiej relacji.

Omawiając tematykę miłości, należy powrócić do trójwymiarowego modelu ludzkiej płciowości. Wspomniana jednostronność objawia się na każdym z trzech poziomów. Aktywność seksualna człowieka może być skierowana ku wymiarowi cielesnemu osoby płci przeciwnej, jej osobowości lub na nią samą.

To, co następnie opisywane jest słowem „miłość”, obejmuje szeroki zakres doświadczeń, które wymagają nazwania i uporządkowania.

Tworzenie więzi między osobami płci przeciwnej ma w dużej mierze charakter spontaniczny. Można wyróżnić dwie składowe: cielesność i wyobraźnię.

Cielesność (pożądanie, zauroczenie)

Jest stymulowana przez popęd seksualny reaktywnością somatyczną, która sprawia, że stosunek do osoby płci przeciwnej pozostaje pod silnym wpływem watorów związanych z ciałem. Należy podkreślić, że ta reakcja daje o sobie znać bardziej u chłopców (mężczyzn).

SLAJD 1

Na ekranie pojawiają się postaci mężczyzny i kobiety oraz żółto-czerwono-niebieski napis PŁĘĆ 3D. Pomiędzy wizerunkami umieszczone są przymiotniki: SOMATYCZNA (kolor żółty), PSYCHICZNA (kolor czerwony), ROZUMNA (kolor niebieski).

SLAJD 2

Między postaciami pojawia się napis: „MIŁOŚĆ NIEJEDNO MA IMIĘ”.

SLAJD 3

Zamiast napisu pojawiają się dwie strzałki.

SLAJD 4

Nad strzałkami pojawiają się napisy: „cielesność” oraz „wyobraźnia”.

SLAJD 5

Emisja fragmentu filmu „Filiżanka czekolady”, scen. i reż. Dariusz Re-gucki, wyd. Rubikon, (czas 1:14)

SLAJD 6

Emisja fragmentu filmu „Filiżanka czekolady”, scen. i reż. Dariusz Re-gucki, wyd. Rubikon, (czas 3:05)

Popęd seksualny pojawia się na pewnym etapie rozwoju (adolescencja) jako element zdrowej osobowości. **„Kocham cię, ponieważ ładnie się uśmiechasz”.** Więź wynikającą z zachwyty czymś wyglądem można nazwać **zauroczeniem**.

Wyobraźnia

Podobnie jak zauroczenie wypływa wprost z popędu seksualnego, tak wyobraźnia idzie w parze z intensywnością uczuć. Ta często jest domeną dziewcząt, u których na pierwszy plan wysuwają się uczucia. Ich świat streszcza się w zdaniu: **„Czuję, że cię kocham. Jesteś moim ideałem”.**

Czy to jest miłość? W tym przypadku można mówić raczej o subiektywnym stanie **zakochania**. Jego obiektem jest osoba obecna w wyobraźni osoby kochającej, często idealizowana.

Użyte w slajdach 3–4 strzałki wskazują, że cielesność i wyobraźnia są udziałem obu płci, choć w różnych proporcjach.

SLAJD 7

Między postaciami pojawiają się dwie niebieskie strzałki.

SLAJD 8

Postać męska i kobieca otrzymują kontury symbolizujące wymiar 3D.

Zauroczenie i zakochanie są zaledwie etapami na drodze do celu, którym jest powszechne wśród ludzi pragnienie, aby znaleźć miłość jedyną na całe życie. Cel ten osiąga się przez bezinteresowne wzajemne darowanie siebie komuś drugiemu na wyłączność i na zawsze. Nie będzie to możliwe bez zaangażowania rozumnego „Ja”, które do budowania więzi między kobietą i mężczyzną wnosi własny wkład w postaci wypowiedzianych słów i podejmowanych decyzji.

Są one obecne już w fazach zauroczenia i zakochania. Jednak stanowią zaledwie dodatek do subiektywnych i nietrwałych doznań, emocji i uczuć. Zmieniają swój sens w zależności od okoliczności.

Osobowy wymiar miłości (dar z siebie)

Jest to miłość bezwarunkowa. To przyjmowanie osoby taką, jaka jest: „Kocham cię, mój jedyny/moja jedyna i na zawsze. Kocham cię dla twoich zalet, ale i pomimo twoich wad”. Te wyznania są osobistym aktem rozumnego „Ja”. Nie są umownymi formułkami, ani nawet dawaniem słowa. Stanowią wyraz woli osoby darującej siebie komuś drugiemu. Odwzajemnione przez rozumne „Ty” zapoczątkowują istnienie „My” w jedności dwojga.

SLAJD 9

Na strzałkach pojawia się napis „dar z siebie”.

Za wyznaniem miłości kryją się nie tylko atrakcje cielesne albo wyobrażeniowe, lecz pragnienie **obdarowania** drugiej osoby. W pierwszym rzędzie obdarowania samym sobą. Stąd już bardzo blisko do złożenia **obietnicy** bycia razem na zawsze, która jest naturalnym **wyborem** prawdziwej miłości. To właśnie stanowi istotę ślubu. Miłość, która do nich prowadzi i w nich się spełnia, nazywamy oblubieńczą.

SLAJD 10

Postaci kobiety i mężczyzny łączy białe serce.

Mnogość pojęć (*eros, fileo, agape*) oddaje wielowymiarowość doświadczania miłości.

Eros (miłość pożądania) – wypływa z podstawowej potrzeby wzajemnego dopełnienia się kobiety i mężczyzny. Jej podłożem jest popęd seksualny (wyrasta z ludzkiej cielesności). Bez wsparcia innych rodzajów miłości eros jest nietrwały.

Fileo (miłość przyjaźni) – cechuje się szczerością i empatią, umiejętnością współodczuwania. Zapewnia obojgu rozwój osobowości. Jej ważnym komponentem jest pozytywny klimat uczuciowy.

SLAJD 11

Postaci ukazują się w białym sercu, zabarwione na kolor żółto-czerwony.

SLAJD 12

Zdjęcie ślubu.

SLAJD 13

Na ekranie pojawiają się trzy określenia miłości w trzech kolorach: *eros* (żółty), *fileo* (czerwony), *agape* (niebieski).

SLAJD 14

Na slajdzie ponownie pojawiają się dwie postaci w kolorze żółto-czerwonym wraz ze strzałkami. Żółto-czerwona skierowana jest od mężczyzny do kobiety ze słowem *eros*. Nad czerwono-żółtą, wychodzącą od kobiety w kierunku mężczyzny, widnieje słowo *fileo*. Między dwie niebieskie strzałki wpisane zostało słowo *agape*.

Agape (miłość życzliwości) – całkowicie bezinteresowna, troskliwa. Pozwala zaakceptować osobę kochaną pomimo jej wad i ułomności, ponieważ jest decyzją woli. Może zaistnieć jedynie mocą osobowego „Ja”. Miłość życzliwości jest doskonała. Stanowi najwyższy stopień wtajemniczenia w relacji z drugą osobą. To źródło satysfakcji i gwarancja szczęśliwego życia – bycia kochanym do końca.

Osoby, które kochają w ten sposób, darzą się wzajemnie szacunkiem, dostrzegając sferę cielesno-zmysłową, jak też psychiczną i duchową.

SLAJD 15

Napisy *eros*, *fileo* i *agape* zostają zastąpione kolejno przez „zauroczenie”, „zakochanie” i „dar z siebie”.

W pewnym uproszczeniu można tym zaczerpniętym z filozofii greckiej terminom przyporządkować będące w powszechnym użyciu polskie odpowiedniki. I tak:

Eros odpowiada **zauroczeniu i pożądaniu**.

Fileo odpowiada **zakochaniu i przyjaźni**.

Agape odpowiada **darowi z siebie, miłości oblubieńczej**.

Na co dzień nie dokonuje się takich rozróżnień, ponieważ miłość jest procesem i przechodzi pewne etapy rozwoju, które się na siebie nakładają i przeplatają.

Literatura:

1. Fromm Erich, *O sztuce miłości*, Poznań 2012.
2. Gaudaniec Arkadiusz, *Paradoks bezinteresownej miłości. Studium z antropologii filozoficznej na podstawie tekstów św. Tomasza z Akwinu*, Lublin 2015.
3. Pieper Josef, *O miłości*, tłum. Irena Gano, Warszawa 2004.
4. Wojtyła Karol, *Miłość i odpowiedzialność*, Lublin 2001